

Mitte minu poeg

Silja Vaher

Pärnu 2023

Toimetaja: Irene Õmbus

Kujundus ja küljendus: Jaan Lehismets

Kaane foto: Peeter Kress

Teose sisu eest vastutab autor

© Kõik õigused kaitstud

ISBN 978-9916-668-66-5

Trükk: MJ Konsult

Kirjastus Hea Tegu

www.fl.ee

Tänuõnad

Täna oma imelist toimetajat Irene Õmblust, kellele see raamat ei oleks selline nagu see praegu on. Täna kaante kujundajat Jaan Lehisemetsa ja küljendajat Vallo Hallikut suurepärase töö eest. Nende abiliteta ei oleks see raamat ilmunud.

Aitäh teile!

Silja Vaher

Naine on teki murule laotanud ja loeb raamatut, aeg-ajalt väikest tüdrukut jälgides. Nelja-aastane tirts mängib ema kõrval tekil oma karu ja nukuga, kes kord käivad vanaema juures külas ja siis teevad kodus süüa.

„Ei! Ei! Oota, tüdruk! Ära mine!“ kuuleb naine äkitselt karjatust ja jalgade jooksumüdinat.

Naine ehmub, sest laps polegi enam tema kõrval. Ta näeb, kuidas üks poiss, silma järgi nii umbes seitsme-kaheksa-aastane, tüdrukule kiiresti mööda raudteetammi järele ronib. Kohe-kohe jõuab väike tüdruk raudteele, kus juba paistab eemalt lähenev rong ...

Täna on Kaili sünnipäev. Juba kakskümmend neli! Ta keerutab end peegli ees, imetledes uut kleiti, mille nad päev varem emaga koos poest on ostnud, aga tema mõtted keerlevad selle ümber, kas Toomas ikka tuleb tema sünnipäevale. Eile olid nad riidu läinud. Õigemini solvus Kaili noormehe peale, kuna too ei tulnud kokkulepitud kohtumisele. Toomas saatis küll hiljem sõnumi, vabandades, et midagi oli vahele tulnud, ja lubas sellest hiljem kõneleda, kuid kui Kaili noormehele helistas, siis ei vastanud too telefonile. Tulutult püüdis neiu veel mitu korda ühendust võtta ja lõpuks oli Toomase telefon välja lülitatud või oli aku tühjaks saanud ...

Noor naine istub tualettlaua ees olevale pehmele tumbale ja jääb peeglist vaadates mõttesse. Pool aastat on ta Toomasega tuttav olnud, aga kordagi pole ta käinud noormehe kodus. Ta isegi ei tea, kus mees elab. Ainult niipalju, et kusagil Kalamaja kandis, aga täpsemat aadressi mitte. Kummaline on isegi mõelda, et ta pole sellest siiani suuremat numbrit teinud. Pole mõelnudki, miks noormees teda oma vanematele ei tutvusta. Küllap arvab, et vara veel. Neil pole see kunagi jutuks tulnud. Vastupidiselt Kailile on noormees tema emaga nende kodus kohtunud mitu korda. Vahel on neiu lausa mõelnud, kas Toomas mitte tema ema vastu huvi ei tunne. Rohkem kui üks kord on ta märganud, et noormehe pilk on jäänud emal pidama kauemaks kui sünnis. Kaili on Toomasest neli aastat noorem ning tema ema on veel nooruslik ja kena naine, vanustki vähe – nelikümmend neli. Oma isast ei tea Kaili midagi, kuna ema ei taha sel teemal

rääkida. Tütre uurivatele küsimustele on ema alati vastanud, et sel pole tähtsust, kes ta isa on. Tema kasvatas Kaili suureks ja on talle ka isa eest olnud. Kailile on jäänud mulje, et ema vihkab tema isa kohe hirmsasti või on väga palju haiget saanud ...

„No näed, kui hästi see kleit sulle istub, ja sobib suurepäraselt sinu tumedate silmadega,“ ütleb Mirjam tупpa astudes.

Kaili on nii oma mõtetes, et ei märkagi hetke, millal ema tuleb. Ta lausa ehmatab tema äkilise ilmumise peale. „Kas sa Toomasest oled midagi kuulnud? Ma ei saa teda kuidagi kätte. Telefonile ta ei vastanud ja nüüd on see üldse välja lülitatud,“ ütleb Kaili emale murelikult, jättes märkamata kommentaari kleidi kohta.

„Kummaline tõesti, aga te ju alles üleeile kohtusite. Kas ta ei rääkinud oma plaanidest?“ uurib Mirjam.

„Me läksime riidu. Ma ei näinudki teda üldse, suhtlesime vaid sõnumitega. Ta ... ta ei tulnud kohtumisele, mille olime kokku leppinud,“ peidab Kaili pea padja sisse ja hakkab nutma.

„Oota nüüd,“ istub Mirjam tütre kõrvale, embab teda tugevasti ja paitab ta juukseid. „Lase olla ... Nuta end tühjaks, siis saad veidikese kergendust ja küllap ...“

„Sa oled julm, ema, nuta tühjaks ... See ei tee ju minu muret väiksemaks. Äkki juhtus temaga midagi? Äkki ta on surnud või kusagil meelemärkuseta? Jumal ise teab, kuskohas ... Äkki ... Ema, me peame politseisse teatama.“ Kaili lükkab vihaseks ema endast eemale ja kargab voodist püsti. Ta

silmad on nutust punased, pikad süsimustad juuksed sassis ... Reklaami järgi veekindel ripsmetušš jookseb mööda nägu alla, jättes sinna laiad mustad triibud.

„Kaili, oota nüüd ... Jumala pärast, rahune maha! Sa tead, et ma ei kannata sellist käitumist! Asju tuleb arutada rahulikult. Sellisel moel ei suuda sa õigesti mõelda ja teed vaid rumalusi. Toomasel on ju ka vanemad, kes peaksid samuti muretsema.“

„Ema, sa ei saa aru. Toomas on iseseisev noor mees. Võib-olla ei ela ta enam koos vanematega ja nad ehk ei teagi veel tema kadumisest üldse.“

„See on muidugi selge, et ta võib elada omaette. Kui sa eile õhtul temaga sõnumeid vahetasid, siis pole ju veel põhjust suuremaks paanikaks, kas pole nii? Ta ei pruugi üldse olla kuskile kadunud. Kindlasti on tal omad käimised ja asjaajamised. Katsu nüüd rahuneda. Mine pese nägu puhtaks ja siis arutame edasi, mida ette võtta. Meil tuleb varsti lauda katma hakata, kolme tunni pärast tulevad külalised. Alma ka juba toimetab vaikselt.“

„Tegelikult mind ei huvitagi ... ja me suhtlesime viimati eile hommikul. Ausalt, ema. Kas sa tõesti arvad, et ma suudan nautida sünnipäeva, kui Toomas on kadunud? Sina ehk suudad ... Ehk oli sul ka minu isast suva – lasid mind valmis teha ja saatsid ta ise kuradile? Ehk otsisidki vaid spermadoonorit ...“

Mirjam lahvatub näost tulipunaseks, käsi tõuseb löömiseks, samas ta mõistab, et see oleks liiast. Ta hingab paar korda sügavalt sisse ja välja, hõõrub käsi, justkui oleks tal äkitselt külm hakanud, ja

kõnnib seejärel sõnagi lausumata tütre toast välja. Kui see laps vaid teaks ... Just sellepärast polnud ta tütrele kunagi isast rääkinud. Ta kartis, et siis hakkab too isa otsima ja seda ei tohtinud ialgi juhtuda. Ta vajab peale kibedat minevikku stabiilset ja rahulikku elu.

Mirjam on istunud elutoas diivanile, et veidike rahuneda. Mõne aja möödudes tõuseb ta püsti, läheb otsustaval sammul kööki, kust tütre eest leiab. Kaili istub küll köögis, vaadates aknast õue, aga tema olemus on selgelt tõrjuv, trotslik ja etteheitev.

„Ma tean, et oled pahane, et ma halvasti ütlesin, aga mul oli õigus. On ju, ema? Miks sa ei räägi mulle kunagi isast? Ma tahan teada, kes ta on. Kellena töötab? Kas tal on uus pere? Kas mul on poolõdesid või -vendi? Sa pead seda teadma. Ära ütle, et sa ei tea. Ära ütle, et oled kõik sidemed temaga katkestanud. Ma ei usuks seda ialgi. Räägi mulle, ema! Palun!“

Mirjam keerab ringi ja vaatab tütrele otsa. „Me oleme sellest juba palju kordi kõnelenud ja minu vastus on endiselt sama – mul pole midagi rääkida. See oli vaid üks öö, mille koos veetsime ja rohkem ei tea ma temast midagi. Miks sa ei usu mind?“

„Ma ei saa sind uskuda. Kuidas on see võimalik? Lapsed sünnivad armastusest, aga armastus ei tule ühe öö kähkukaga. Kuidas sa küll võisid? Miks sa mind ära ei kaotanud?“ puhkeb Kaili taas nutma.

Mirjam vaatab oma tüdarta ja jääb mõttesse: „Miks, küsid sina? Kui sa vaid teaksid kõike seda, mida tean mina ...“ Ta astub tütrele lähemale ja püüab tema pead silitada, teda lohutada.

„Hoi minust eemale,“ pörkab Kaili nagu ussist nõelatult emast kaugemale. „Mul on vahel tunne, et sa polegi minu päris ema. Äkki sa varastasid mu? Äkki on kusagil naine, kes on nende aastatega oma silmad peast nutnud, otsides taga oma tüdarta?“

Mirjam võpatab, nagu oleks teda piitsaga löödud. „Armas laps, kust sul sellised mõtted küll tulevad? Sa oled ju näinud oma sünnitunnistust, mina olen sinu sünnitanud.“

„Tänapäeval saab raha eest kõike, ka sünnitunnistuse, kui vaja. Küsimus on selles, kas sa ikka oled üldse lapse sünnitanud?“

Mirjam vaatab oma tüdarta ja mõtleb, kas ta tõesti aimab midagi. Kust ometi sellised küsimused äkki? Aasta tagasi astus Kaili Tartu ülikooli juurat õppima. Ehk olid õppimise käigus tal sellised kummalised mõtted esile kerkinud ja nüüd püüab ta teda rääkima panna ... Aga ei ... Ta ei saa teada ... Mitte kunagi ... Ei tohi ...

Naine ei vaata enam tütre poole, kui köögist lahku. Ta ei lausu rohkem ühtegi sõna, arvaku tüdarta pealegi, et ema on süüdi. Tema ise ei tunne endal süüd, tema tegi kõik õigesti.

Suur elutuba on rahvast täis. Külalised ajavad omavahel juttu, aeg-ajalt pilke peretütre sünnipäevalapse poole heites. Külalistele ei jää märkamata Kaili nutetud silmad ja emale suunatud vihkavad pilgud. Kaili tõuseb laua äärest ja astub seinast seinani ulatuva akna juurde. Kurvalt vaatab ta raskeid vihmapiisku, mis mööda klaasi alla veerevad. Vihased tuuleilid painutavad märgi, vihmast vettinud puuksi alla maa poole. Harali oksad on justkui suured, pikad ja kondised käed, mis on valmis haarama ja endaga kaasa viima kõike ettejuhtuvat. Samasugune torm möllab ka Kaili hinges. Ta tahaks karjuda ... Tegelikult tahaks ta minna mere äärde, et seal lainetega võidu märatseada ja ennast tühjaks karjuda mõtetest, mis tema hinge kivina rõhuvad. Kaili on täiesti kindel, et ema varjab mingisugust suurt saladust ja ta on otsustanud, et saab selle kunagi teada, maksku see talle mida iganes. Ta saab teada ...

Ümber pöörates näeb Kaili sisenemas võõrast meest. Justkui kedagi otsides vaatab too ruumis ringi, märkab Mirjamit ja läheneb naisele kindla sammuga. Ka ema on meest märganud ja on väga ehmunud, nagu näeks kummitust.

„Tere, Mirjam! Pole ammu kohtunud ... Miks ma ei näe sinu näos taaskohtumisrõõmu, ikkagi vanad sõbrad ju ...“

Mees haarab naise käed oma pihku ja vaatab talle pilkavalt otsa. Mirjam on näost valge ja talle tundub, et kohe-kohe variseb ta siinsamas, kogu selle rahva keskel, kokku. Kiiresti tõmbab ta oma käed mehe pihkudest, nagu oleks kõrvetada saanud.

„No ei, seda rõõmu ma ei paku, et nüüd kokku vajun ... Kuidas ta ometigi ...“ mõtleb Mirjam hirmunult.

„Sul polegi hea meel mind näha?“ küsib mees näiliselt sõbralikult.

„Miks sa tulid?“

„Kummaline küsimus sinu poolt, kullake. Täna on ju meie tütre sünnipäev.“

„Ta pole sinu tütar, tegin selle sulle juba aastaid tagasi selgeks. Miks sa tulid?“

„No kui sa nii väga seda teada tahad, siis palun väga ... Meil sinuga jäid mõned asjad pooleli ... ja sulle teadmiseks – aga sa tead seda ise sama hästi kui mina – Kaili on minu tütar ja seda ei saa muuta mitte keegi. Vaheta nimesid nii palju kui tahad, mina saan oma tütre tagasi, kas elusalt või surnult, seda ma sulle luban.“

„Ma pole sulle midagi võlgu enam. See teema on lõpetatud,“ sõnab Mirjam konkreetselt ja astub mehest sammukese eemale.

„Sinu jaoks ehk küll, aga mitte minu jaoks,“ muigab mees pilkavalt. Tema silmakirjalik sõbralik naeratus on äkitselt kadunud.

„Käi kuradile või ma kutsun politsei ...“